

HEERENSCHOENEN

Mijn grootvader was kapper in het Rotterdam van de crisisjaren. Die tijd bood in elk geval het voordeel dat het schoeisel aanzienlijk beter was vervaardigd dan tegenwoordig, nu zelfs de ambachtelijke schoenen van Van Bommel uit Nederland, die meer dan honderd euro per stuk kosten, nauwelijks langer meegaan dan een doos sigaren uit hetzelfde land. Kom, ik overdrijf: mits ze veelvuldig worden verzoold en opgelapt gaan ze een jaar of drie mee. Industriële schoenen verslijten – ook wanneer ik ze om de dag draag – in een maand of acht. En toch heb ik geen dramatisch transpiratieprobleem, noch een horrelvoet of een andere afwijking die maakt dat ik schoenen sneller verbruik dan een ander.

Mijn grootvader overleed in 1953. Ik kwam pas een jaar later ter wereld en heb dus geen herinneringen aan hem. Maar ik ken zijn markante, melancholieke kop, onder meer van een kiekje genomen in zijn kapperswinkel, zo'n bruine foto. Hij en mijn grootmoeder dragen traditionele witte kappersjassen. Op de ruit staat in spiegelbeeld *Heerenkapper H. Barnard* geschreven. In de etalage hangen haarstukjes en pruiken, die ongetwijfeld waren ontworpen om vele jaren mee te gaan; op de vensterbank staan ~~kammen, borstels~~, sifons met een rubberen knijpbal en flesjes Keuls water uitgesteld.

Voorbij.

Maar ik weet welke schoenen hij op die foto draagt, want hij bezat maar één paar: klassieke *heerenschoenen* van zwart leer, het soort schoenen dat je in Mediterrane steden kon laten poetsen tot de hemel erin weerspiegelde. En aan dat paar bewaar ik (anders dan aan hemzelf) wel herinneringen. Toen de inhoud van die schoenen zich definitief had uitgestrekt, erfde mijn vader namelijk de voetbekleding van H. Barnard, de knippende patriarch van ons geslacht. De schoenen waren toen al een jaar of twintig oud, maar nog altijd in uitstekende staat. Ik heb mijn vader er zeker tot 1970 zijn functie van *verbi divini minister* in zien uitoefenen; ze pasten uitstekend bij zijn toga. Mijn moeder blonk ze altijd netjes op, met zwarte, romige schoensmeer, die uit een plat rond blikje kwam, dat je met een koperkleurige vlinderknip openmaakte. Bij de schoenen van mijn grootvader hoorden anachronistische begrippen als vlijt, degelijkheid en huisvrouw.

Schoenen erven! Schoenen zijn de meest onerfbare voorwerpen die er bestaan. Schoenen erven is een gruwelijke ketterij in de wegwerpeconomie, waarvan slijtage immers het belangrijkste geloofsartikel is. Maar in de geërfde schoenen van mijn grootvader heb ik de laatste bleke glans van een al dode wereld gezien.

Benno Barnard

23/01/07